

CURIERUL ORTODOX

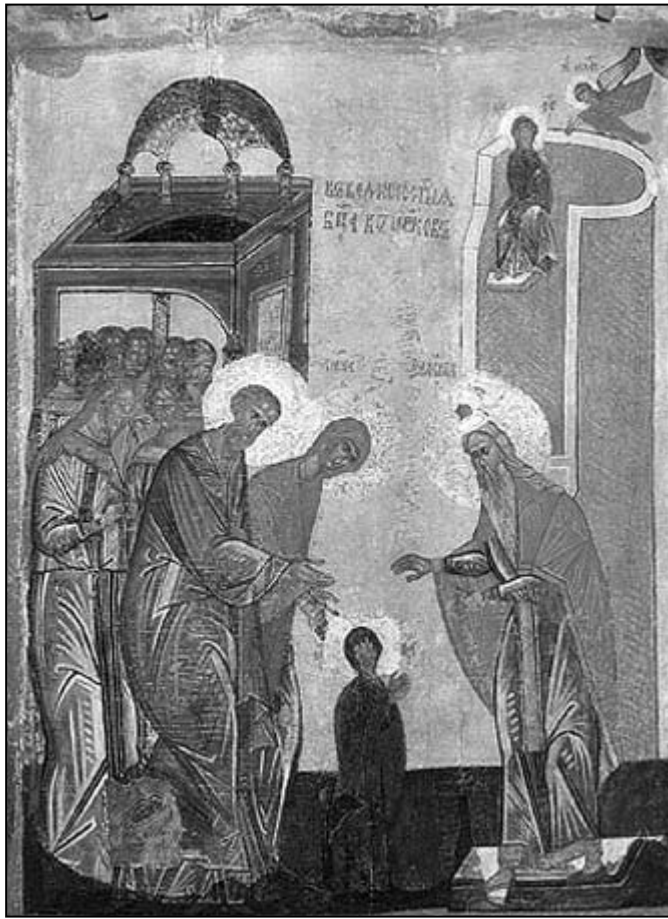

PUBLICAȚIE
A BISERICII ORTODOXE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Apare din iunie 1995 cu binecuvântarea ÎPS Vladimir, Mitropolit
al Chișinăului și al întregii Moldove

Nr. 11 (208), 14 octombrie 2008

INTRAREA ÎN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI

În această lună, în ziua a douăzeci și una, Intrarea în Templu a Preasfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Maria.

Intrarea în Templul legii a Doamnei de Dumnezeu Născătoarei a pricinuit ortodocșilor creștini praznic minunat și a toată lumea. Fiindcă s-a făcut aceasta într-un chip minunat și este înaintemergătoare a marii și minunatei taine a întrupării Cuvântului lui Dumnezeu, care avea a se face în lume prin mijlocirea Născătoarei de Dumnezeu. Deci praznicul Intrării s-a început din pricina aceasta: Ana cea pururea pomenită, fiindcă mai toată viața a petrecut-o stearpă fără să nască prunc, ruga împreună cu bărbatul său Ioachim pe Stăpânul firii, ca să le dăruiască lor prunc, și făgăduindu-se ca, dacă vor câștiga dorirea, îndată vor afierosi lui Dumnezeu pe pruncul cel născut. Și așa a născut pe ceea ce s-a făcut pricina mântuirii neamului omenesc, pe împăcătoarea și împrietenoarea lui Dumnezeu cu oamenii, pe pricina înnoirii de a doua oară a lui Adam cel căzut și a sculării și a îndumnezeirii lui, pe Preasfânta Stăpână de Dumnezeu Născătoare Maria.

Când a fost de trei ani, au luat-o părinții ei și au adus-o pe ea în ziua de astăzi în Templu. Și plinindu-și

făgăduința au afierosit pe fiica lor lui Dumnezeu celui ce le-a dăruit-o; și au dat-o pe ea preoților și mai ales lui Zaharia, arhiereului celui de atunci. Acesta luând-o pe ea, a adus-o în cele mai dinăuntru ale Templului, unde numai singur arhiereul o dată pe an intra. Și aceasta a făcut-o după voința lui Dumnezeu Celui ce după puțin avea a Se naște dintr-însa spre îndreptarea și mântuirea lumii. Deci acolo a rămas Fecioara doisprezece ani, cu rară cuviință, hrănită cu hrană cerească de către Arhanghelul Gavriil. Învrednicindu-se și dumnezeieștii arătări, până ce s-a apropiat vremea dumnezeieștii Bunei Vestiri și a descoperirilor celor cerești și mai presus de fire care i s-au arătat ei. Că a binevoit Dumnezeu a Se întrupa dintr-însa pentru iubirea de oameni, ca să înnoiască de a doua oară lumea cea stricată prin păcat. Atunci Născătoarea de Dumnezeu, ieșind din Sfintele Sfintelor, a fost dată lui Iosif logodnicului, ca acela să-i fie păzitor și martor al fecioriei ei și ca să slujească, atât la nașterea ei cea mai presus de fire, cât și la fuga ei cea în Egipt și la întoarcerea cea de acolo în pământul lui Israel.

*Ieromonah Savatie Bastovoi - Predica la
Intrarea Maicii Domnului în Biserica*

ORARUL

DĂRILOR DE SEAMA PE TRIMESTRUL IV a. 2008

PENTRU PROTOPOPIATELE CARE SUNT ÎN
JURISDICȚIA

DIRECTĂ-CANONICĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ

A ÎPS VLADIMIR,

MITROPOLITUL CHIȘINĂULUI ȘI AL ÎNTREGII
MOLDOVE

(EPARHIA DE CENTRU)

15.12.2008 r. Strășeni, r. Ialoveni, r. Râșcani r.
Nisporeni, r. Soroca; r. Ungheni, r. Telenești

16.12.2008 r. Florești, r. Drochia; r. Ștefan-
Vodă r. Căușeni; r. Orhei, r. Rezina

18.12.2008 m. Chișinău, r. Anenii Noi, r.
Calarăși, r. Criuleni, r. Dubăsari, r. Șoldănești

DĂRILE DE SEAMĂ SE PRIMESC DE LA 10:00 PÂNĂ
LA 15:00

COMISIA DE PRIMIRE A DĂRILOR DE SEAMA

O Psaltire de aproape 200 de ani «reținută» la hotarul moldo-ucrainean

O cetățeancă a R.Moldova a fost reținută la punctul de frontieră Maiaki de lângă Odessa, pentru faptul că avea în posesie o Psaltire din anul 1837. Femeia este acuzată de contrabandă.

Femeia de 49 de ani călătorea cu un automobil Honda și avea Psaltirea chiar pe banchetă. Reprezentanții

organelor ucrainene de control la hotar au atras atenția asupra obiectului și au descoperit că nu a fost introdus în declarația vamală. Femeia susține că această relicvă religioasă îi aparține și nu se desparte de ea niciodată. Autoritățile vamale susțin că se face verificarea acestor declarații, și dacă se va

demonstra că Psaltirea aparține cu adevărat cetățencei din Moldova, cazul va fi închis. Andrei Beloborodcenko, reprezentantul Serviciului de Grăniceri din Ucraina, a opinat pentru ziarul «Segodnea» că femeia nu a declarat inițial cartea, de aceea au apărut suspiciuni de contrabandă.

SOLEMNITĂȚI LA MĂNĂSTIREA CURCHI

De sărbătoarea „Sfântului Dumitru” pe stil vechi, a fost anunțată finisarea primei etape de „restaurare și reconstrucție” a complexului monahal.

Pentru prima dată, după închiderea mănăstirii din 1958, Catedrala de la Curchi, cu fundația consolidată, însă cu fresca inițială distrusă, a găzduit sâmbătă, o liturghie arhierească, în frunte cu ÎPS Vladimir. Evenimentul a beneficiat de participarea arhiepiscopului Teofilact, reprezentant al Patriarhiei Ierusalimului.

Au fost inaugurate două blocuri de chilii, clădirea bibliotecii și Casa arhierească. ÎPS Vladimir l-a prezentat pe Vladimir Voronin drept principala persoană care a „dirijat restaurarea”, în care au fost investite 90 milioane de lei. Compania

„Glorinal”, este antreprenorul general al lucrărilor.

STIMAȚI CITITORI!

NU UITAȚI SĂ VĂ ABONAȚI LA ZIARUL

“CURIERUL ORTODOX”

PE ANUL 2009!

AGENDA DE LUCRU A ÎPS VLADIMIR, MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI ȘI ÎNTREGII MOLDOVE

25 Octombrie

Mitropolitul Vladimir s-a deplasat la Minsk, Belarus. Înalt Prea Sfinția Sa a participat alături de SS Alexei al II-lea și alți arhieri ai Bisericii Ortodoxe Ruse la manifestările prilejuite de aniversarea a 1020 ani de la încreștinarea Rusiei, precum și la prăznuirea celor 30 ani de arhierie ai Întâistătorului Bisericii Ortodoxe din Belarus Mitropolitul Filaret.

27 Octombrie

ÎPS Vladimir a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană.

1 Noiembrie

Mitropolitul Vladimir a oficiat slujba de sfințire a bisericii cu hramul „Minunea Sf. Arh. Mihail” din or. Criuleni

2 Noiembrie

ÎPS Vladimir s-a deplasat în protopopiatele Calarași și Ungheni.

În dimineața zilei a oficiat sfințirea bisericii „Sf.

App. Petru și Pavel” din or. Calarași, după care a urmat Sf. Liturghie.

4 Noiembrie

ÎPS Vladimir a liturghisit la Mănăstirea „Înălțarea Domnului”, s. Japca, r. Florești.

5 Noiembrie

ÎPS Vladimir a primit în audiență la Palatul Mitropolitan slujitori și mireni din cuprinsul Mitropoliei Moldovei.

6 Noiembrie

Mitropolitul Vladimir a sfințit biserica „Adormirea Maicii Domnului” de la Mănăstirea Frumoasa.

7 Noiembrie

ÎPS Vladimir a săvârșit slujba acatistului la Catedrala Mitropolitană. Pe parcursul zilei a primit în audiență slujitori și mireni la Palatul Mitropolitan.

8 Noiembrie

ÎPS Mitropolit Vladimir a slujit la Catedrala „Nașterea Maicii Domnului” de la mănăstirea Curchi.

9 Noiembrie

ÎPS Mitropolit Vladimir alături de IPS Arhiepiscop Teofilact al Iordaniei și PS Episcop Petru de Hâncu a săvârșit Sf. Liturghie la Catedrala de la mănăstirea Hâncu.

SFINȚIREA BISERICII DIN CORJOVA

Pe 3 noiembrie, 2008, a avut loc sfințirea lăcașului „Adormirea Maicii Domnului”, din s. Corjova, r. Dubăsari, fostul județ Chișinău, a cărei construcție s-a târănit mai bine de zece ani din cauza disensiunilor dintre autoritățile separatiste și cele din dreapta Nistrului.

Cu ocazia evenimentului au fost reparate strada „Șkolnaia”, se mătură strada „Kolhoznaia” din preajma bisericii, fierbe

lucrul pe strada „Kuibișeva” unde a copilărit actualul șef al statului.

Preotul Oleg Cernatu ne-a spus că, inițial, proiectul bisericii arăta altfel. „Ne-am sfătuit să construim biserica într-un stil moldovenesc vechi. Dar, când a apărut conflictul acesta (Arhiepiscopul Iustinian era împotriva cupolelor moldovenești), am făcut un compromis, am pus niște cupole aurite în stil rusesc, ca să împăcăm toți oamenii. Să nu zică cineva că facem biserică românească. Au fost diferite discuții. Dar până la urmă ne-am străduit să păstrăm toate stilurile”, ne dezvăluie preotul unele dedesubturi.

Preotul ne mai informează că pentru construcția bisericii în acești doi ani s-au cheltuit în jur de 2 000 000 de lei. Locuitorii satului au contribuit cu 100 000 de lei. Ctitorul principal este familia șefului statului, Vladimir Voronin, care a contribuit cu 1500 000 de lei.

De asemenea, la construcția bisericii au fost utilizați bani publici, 150 mii – din bugetul raional, 60 mii de lei – de la primăria Corjova. Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” a adunat în jur de 5 mii, gimnaziul Corjova – 5 mii, agenții economici printre care Tudor Beșleaga – 20 de mii lei, Valentin Cristev – 50 de mii lei, Caraman Vlad – 25 de mii de lei. „Dacă e să comparăm cu devizul de cheltuieli făcut în 2003, atunci se preconiza să fie cheltuiți 4 milioane 500 mii de lei. Ne-am străduit să economisim. Multe lucrări au fost efectuate de oameni, a fost donată piatra, nisipul”, ne mai spune preotul.

Chiar de dimineață la ceremonia de sfințire s-au adunat locuitorii din Corjova și din satele vecine, preoți ai Episcopatului Dubăsari, reprezentanți ai obștinii raionale. Toți așteptau sosirea lui Vladimir Voronin și a Mitropolitului Întregii Moldove Vladimir. Dar, sfințirea lăcașului finisat a avut loc fără participarea șefului statului moldovenesc.

La 8.40 dimineața cortegiul lui Vladimir Voronin și Mitropolitului Moldovei a fost oprit de reprezentanți ai structurilor de forță ale Transnistriei la intrarea în satul Lunga raional Dubăsari. Făcând referință la dispoziția conducerii lor, precum și la indicația personală a lui Smirnov, ei au declarat că interzic intrarea lui Vladimir Voronin în satul Corjova.

Astfel că biserica din Corjova a fost sfințită de Arhiepiscopul de Tiraspol și Dubăsari Iustinian care în adresarea sa către enoriașii satului Corjova a remarcat rolul lui Vladimir Voronin la renovarea și construcția Lăcașului „Adormirea Maicii Domnului” din Corjova.

NECROLOG

Recent a decedat Protoiereul Grigore VULUȚA din parohia Cubolta, r-nul Sângerei. Născut la 07. 02. 1953, a absolvit Seminarul Teologic din Odesa, iar din anul 1978 a fost hirotonit preot și a slujit în satul Cubolta.

Slujba prohodului a fost oficiată de Prea Sfințitul Marchel, Episcop de Bălți și Fălești împreună cu un sobor de preoți.

În aceste clipe de durere pentru membrii familiei Administrația Eparhiei aduce sincere condoleanțe.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și veșnică să-i fie pomenirea.

HIROTONII

27 Octombrie

În timpul Liturghiei de la Catedrala Mitropolitană, ipodiaconul Ioan Novac a fost hirotonit în treapta de diacon, fiind decorat cu orar dublu.

1 Noiembrie

În cadrul slujbei la „Minunea Sf. Arh. Mihail” din or. Criuleni, Eugen Răilean, absolvent al Academiei Teologice din Chișinău, a fost hirotonit diacon pe seama parohiei „Sf. Ap. Andrei” din Chișinău.

4 Noiembrie

În timpul Liturghiei la Mănăstirea „Înălțarea Domnului”, s. Japca, r. Florești, Ștefan Bogus a fost hirotonit diacon pe seama bisericii „Sf. Irh. Nicolae”, or. Orhei, iar Diac. Nicolae Cojocar în treapta de preot pe seama bisericii „Nașterea Maicii Domnului”, or. Chișinău.

8 Noiembrie

În timpul Sf. Liturghii de la mănăstirea Curchi, Ierodiaconul Onufrie (Brașoveanu) a fost hirotonit în treapta de ieromonah, iar Monahul Teodosie (Zăbrean) – în treapta de ierodiacon.

9 Noiembrie

În cadrul slujbei la mănăstirea Hâncu, Diaconul Ilie Eșanu a fost hirotonit preot pe seama parohiei „Nașterea Maicii Domnului” din or. Padova, Italia.

DECORAȚII

1 Noiembrie

Părintele-paroh la biserica „Minunea Sf. Arh. Mihail” din or. Criuleni prot. Vasile Pistrui, a fost decorat cu dreptul de a purta Mitra.

4 Noiembrie

Maica stareță Egumena Taisia (Străinu) de la Mănăstirea „Înălțarea Domnului”, s. Japca, r. Florești, a fost decorată cu Gramotă patriarhală, iar maica economă Monah. Arsenia (Bordeniuc) cu Cruce cu Pietre Scumpe; Arhim. Tihon (Izbeșciuc) de la aceeași mănăstire a fost decorat cu dreptul de a sluji cu ușile împărătești deschise până la Tatăl nostru, Egum. Serafim (Gonciar) – avansat în treapta de Arhimandrit, Egum. Zosima (Vacarciuc) – Paliță, Egum. Teodosie (Condrea) – Cruce cu Pietre Scumpe, Ieromonah. Sebastian (Balan) – avansat în treapta de Egumen; ctitorului principal al aceleași mănăstiri dl Alexandru Vâlcu a fost decorat cu Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II.

5 Noiembrie

Arhim. Pantelimon (Mateevici), duhovnic-administratorul Mănăstirii „Sf. M. Mc. Gheorghe” din or. Ungheni a fost decorat cu Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II

6 Noiembrie

Duhovnicul-administratorul mănăstirii „Frumoasa”, Arhim. Ambrosie (Munteanu) a fost decorat cu Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II; Egum. Benedicta, stareța mănăstirii a fost decorată cu Cruce cu Pietre Scumpe, iar Egum. Teodosie (Ursachi) cu Paliță, Ieromonah. Iordan (Sârbu) – Cruce de Aur, Monah. Paisia (Oboroc) – gramotă arhierescă.

Au primit decorații și ctitorii mănăstirii: Dl Iurie Stoicov, președintele Comisiei Parlamentare Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică, - Ordinul „Sf. Ștefan cel Mare”, gr. II, Dl Gheorghe Cucu, președintele Camerei de Comerț și Industrie, - Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II, Dna Parascovia Ciobanu – Medalia „Cuv. Parascheva” și Dl. Gheorghe Botnaru – Medalia „Cuv. Paisie Velicikovski”.

7 Noiembrie

Dl. Mihail Macariev, director SRL „Vexa”, a fost decorat cu Ordinul „Sf. Ștefan cel Mare”, gr. II, iar Ipodiaconul Constantin Burlacu cu Medalia „Cuv. Paisie Velicikovski”; Cu ocazia aniversării a 60 de ani de viață Dl Serghei Papuc, director general al Bazei Auto din cadrul Ministerului Agriculturii, pentru contribuția deosebită adusa Bisericii a fost decorat cu Ordinul „Sf. Ștefan cel Mare”, gr. II.

9 Noiembrie

Arhiepiscopul Teofilact al Iordaniei a primit Ordinul „Cuv. Paisie Velicikovski”, gr. II;

Arhim. Siluan (Șalaru), starețul Mănăstirii Curchi și Arhim. Filaret (Cuzmin), starețul Mănăstirii Căpriană au fost decorați cu Ordinul „Sf. Cn. Vladimir”, gr. III; dl Vasile Chirica, director general al Companiei de Construcții „Glorinal” a fost decorat cu Ordinul „Daniel al Moscovei”, gr. III, dl Vladimir Baldovici, Ministrului Construcției și Dezvoltării Teritoriului, - Ordinul „Sf. Cn. Vladimir”, gr. III.

NICOLAE BUCUR-CTITOR DE LOCAȘURI SFINTE

Cu siguranță numele lui Nicolae Bucur nu spune nimic majorității cititorilor, dar pentru unii oameni de vârstă înaintată acest nume impune mult respect.

Unde s-a născut, unde a locuit acest Nicolae Bucur nu se știe. Figura sa apare în presa anilor '30 ai secolului al XX-lea¹, și în amintirile bătrânilor ca un colaborator fără osteneală, de etnie rromă, îmbrăcat într-o haină stranie prins la mijloc cu o funie groasă, încălțat în niște „talpări”² ce îl făcea în închipuirea țăranilor asemenea unui „sfânt”. Se mai spune că acela avea prinse la piept și câteva medaloane la care avea și brevetele³.

Acest Bucur mereu strângea jertfă pentru construcția și reparația locașurilor sfinte, putea fi văzut prin satele basarabene ținând „predici”. Ziarul „Raza” (anul II, 1934, nr. 53) descrie „predicile” acestei personalități ca fiind foarte simple dar în același timp totdeauna primite cu bucurie de oamenii simpli asupra cărora acestea aveau o influență pozitivă. În aceste „predici” Bucur îndemna lumea la pocăință și mărturisirea păcatelor la duhovnicii autorizați⁴. După „predici” erau colectate donații bănești ce erau depuse la Episcopia Bălțului și Hotinului pentru construcția și reparația anumitor locașuri sfinte⁵.

Biserica din Mărășești ctitorită de Nicolae Bucur

Probabil locuitorii multor sate îi datorează acestui Nicolae Bucur înălțarea bisericilor din localitățile lor. Au fost cazuri destul de interesante, când în localități mici ca s. Mărășești, Florești (la acea vreme cătun) ce avea doar zece familii la inițiativa acestui călător neobosit să fie înălțate biserici. Primind autorizarea episcopiei pentru colectarea jertfei cu care s-a ajuns până a Nistru, din banii adunați s-a construit o adevărată perlă arhitecturală.

A contribuit colectând jertfe și pentru finisarea construcțiilor stopate din cauza primului război mondial.

Una din bisericile la finisarea construcției cărora a contribuit Nicolae Bucur este și cea din satul Baroncea, Drochia. Construcția bisericii a început în anul 1909 și finisată în 1923. A colectat jertfă umblând cu condica de milă prin multe localități, iar de la gospodarii din Baroncea colecta și alte obiecte de valoare care ulterior erau comercializate, astfel banii adunați au ajuns pentru finisarea locașului sfânt cât și pentru înzestrarea lui cu cele necesare⁶.

Întreaga biografie a acestei personalități este cu anevoie să fie reconstruită întrucât nu a avut un loc stabil de trai.

În iarna anului 1940, împreună cu alți basarabeni a fost deportat de puterea sovietică în Siberia.

Ultima dată Nicolae Bucur a fost văzut de către un basarabean ce își făcea serviciul militar în armat sovietică. Primind „liber” a plecat să facă cunoștință cu orașul, era o zi friguroasă, caracteristică stepelor siberiene, încălzită de o voce care suna în limba română. În mijlocul unei mulțimi de basarabeni stătea Bucur îmbrăcat ca de obicei, având în mână și un toiag lung cu o cruce în vârf. În discursul său compara puterea sovietică cu „antihristul” ce vrea să subjuge lumea⁷.

Sunt sigur că mulți dintre noi după ce au luat cunoștință despre Bucur Nicolae își vor pune întrebarea: câți oameni ca acesta au mai fost dați uitării?

Dumitru Lisnic, student la Universitatea „A. Russo”, or. Bălți.

Note

¹ Ziarul *Raza*, anul II, 1934, nr. 2, p. 54.

² Buzilă B. *Din istoria vieții bisericesti din Basarabia*. Ed. „Știința”, Chișinău, 1996, p. 215-216.

³ Bulat N. *Județul Soroca: file de istorie*. Ed. ARC, Chișinău, 2000, p. 308-309.

⁴ Ziarul *Raza*, anul II, 1934, nr. 2, p. 54.

⁵ Bulat N. *Op. cit.* p. 308-309.

⁶ *Localitățile RM*, vol. I, Chișinău, 1999, p. 240-241.

⁷ Bulat N. *Op. cit.* p. 308-309.

O CANDELĂ APRINSĂ PENTRU EROII ROMÂNI NECUNOSCUȚI

Pe 23 octombrie curent, în localitatea Micleușeni, r. Strășeni, a fost reinaugurat Cimitirul de Onoare al Eroilor Români. Astfel, după mai bine de 60 de ani de uitare forțată, cei peste 200 de soldați înmormântați la Micleușeni au avut parte de o slujbă religioasă și de cuvinte de recunoștință din partea celor prezenți.

De gardă la Cimitirul de Onoare al Eroilor Români din s. Micleușeni

Cimitirul de la Micleușeni este cel de-al cincilea proiect de reconstrucție a cimitirelor de onoare românești din R. Moldova, după Țiganca, Nicolăieuca, Feștești și Vărvăreuca. Ca și în alte cazuri, actualul Cimitir de Onoare al Eroilor Români din s. Micleușeni nu a scăpat neatins în perioada ocupației sovietice. Potrivit localnicilor, chiar în primii ani de după război, acesta a fost nivelat, ca, ulterior, pe acel loc să fie construit un atelier de cherestea. «În 1952, când am venit în sat să lucrez profesor de matematică, cimitirul

deja nu mai era», spune Elisei Balta, de 83 de ani.

«Oare nu s-a știut că în această bucată de pământ au fost îngropați laolaltă ostași români, care s-au avântat în luptă pentru că asta le-a cerut patria? Totul s-a știut, totul s-a văzut, totul s-a auzit, dar s-a procedat contra credinței», califică Ion Munteanu, președintele r. Nisporeni, acțiunile puterii sovietice. Munteanu consideră că inaugurarea cimitirului reprezintă «o restanță rușinoasă și jignitoare a istoriei noastre îndochinate», și «dacă nu ar fi tăbărit comunismul peste copilăria, junețea și maturitatea noastră, eram azi o națiune integră, care-și onorează la timp datoritiile față de cei trecuți în lumea de dincolo».

Valentin Palpalaru, membru al Uniunii Scriitorilor din Iași, România, consideră, însă, că «cei care se odihnesc sub cruce și-au găsit nu sfârșitul, ci un nou început». Dorin Chirtoacă, primarul general al mun. Chișinău, prezent la eveniment, spune că, prin astfel de cimitire «au fost clădiți adevărați piloni ai reafirmării noastre naționale și ai reafirmării adevărului».

Cu un cuvânt de salut din partea lui Traian Băsescu, președintele României, a venit Eugen Toma, consilierul acestuia. «Mă închin în fața ostașilor români care și-au dat jertfa supremă pentru a apăra istoria noastră, credința noastră și tot ceea ce avem mai de preț», a declarat oficialul. Consilierul a mai menționat că prețuiește trecutul națiunii române, pentru că doar așa aceasta poate privi cu încredere și speranță în viitor.

10 NOIEMBRIE - 500 DE ANI DE TIPAR LA ROMÂNI (1508-2008)

Liturgierul lui Macarie din anul 1508

Ziua de 10 noiembrie, reprezintă momentul în care Ieromonahul Macarie (1508) a editat, la Târgoviște, primul Liturgier ortodox și, totodată, prima carte tipărită de pe teritoriul țării noastre.

Întregul an 2008 a stat sub semnul acestei importante aniversări, a 500 de ani de carte tipărită la români, atât pentru Arhiepiscopia Târgoviștei, cât și pentru întreaga Ortodoxie românească. După numeroase momente deosebite, dedicate liturgierului macarian, evenimentele aniversare au culminat cu lansarea solemnă, în ziua de 10 iulie, a ediției jubiliare a Liturgierului lui Macarie. Tot cu acea ocazie s-a amintit și de personalitatea luminoasă a Sf. Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești, important reorganizator al vieții religioase de la noi, de la a cărui trecere la Domnul se împlinște, tot în acest an, o jumătate de mileniu. De asemenea, a fost pomenit și numele cuviosului voievod Neagoe Basarab, important susținător al spiritualității și culturii ortodoxe, adevărat model de monarh ortodox.

Cu ocazia acestui deosebit eveniment pentru cultura și spiritualitatea ortodoxă și românească, Înaltpreasfințitul Mitropolit Nifon participă, ca invitat de onoare, la Sesiunea festivă „500 de ani de tipar românesc”, organizată de Academia Română în colaborare cu Patriarhia Română, unde va susține o comunicare științifică referitoare la importanța „momentului Macarie” pentru spiritualitatea și cultura ortodoxă românească.

Forumul Global pentru Consolidarea Parteneriatelor cu Organizațiile Religioase

În perioada 20-21 octombrie în orașul Istanbul, Turcia s-a desfășurat Forumul Global pentru Consolidarea Parteneriatelor cu Organizațiile Religioase, la care au participat reprezentanți ai tuturor religiilor lumii. Întrunirea a fost organizată și monitorizată de Fondul ONU pentru Populație.

S-a discutat despre modalitatea stabilirii parteneriatului și a schimbului de experiență a organizațiilor religioase întru depășirea diverselor probleme sociale. În acest sens au fost abordate astfel de teme: violența împotriva femeilor, moralitatea maternă, HIV/SIDA, migrația, traficul de ființe umane, calamitățile naturale, sărăcia etc.

Din partea Bisericii Ortodoxe au participat delegații din Rusia, Belarus și Moldova. Cu binecuvântarea ÎPS Mitropolit Vladimir au participat Prot. Octavian Moșin, director executiv al Centrului „Agapis” și dl Victor Lutenco de la UNFPA, oficiul din Moldova.

Delegația din Moldova a împărtășit din experiența acumulată de Biserică în depășirea problemei traficului și a calamităților naturale din ultimii doi ani.

CALENDAR

ORTODOX

Noiembrie - Brumar

1/14 V Sfinții Doctori fără de arginți Cosma și Damian.

2/15 S Sf. Mucenici: Achindin, Pigasie, Aftonie și Elpidifor.

3/16 D Sf. Mucenici: Ahepsima episcopul, Iosif preotul și Aitala diaconul.

4/17 L Cuv. Ioanichie cel Mare; Sfinții Mucenici Nicandru episcopul și Ermeu preotul.

5/18 Mț Sf. Mucenici Galaction și Pistimia; Sf. Mucenici: Timotei, Teofil și Teotim.

6/19 M Sf. Pavel Mărturisitorul, Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Luca.

7/20 J Sfinții 33 Mucenici din Melitena; Cuv. Lazăr.

8/21 V †)Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil.

9/22 S Sf. Mucenici: Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mucenici Onisifor și Porfirie

10/23 D Sf. Apostoli: Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru; Sf. Mc. Orest.

11/24 L Sf. Mucenici: Mina, Victor și Vichentie; Sf. Mc. Stefanida; Cuv. Teodor Studitul.

12/25 Mț Sf. Ioan cel Milostiv, Patriarhul Alexandriei; Cuv. Nil Pustnicul.

13/26 M †Sf. Ioan Gura de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului, Cuv. Mc. Damaschin.

14/27 J †Sf. Apostol Filip; Sf. Grigorie Palama. (Lăsatul secului pentru Postul Crăciunului).

15/28 V †)Sf. Cuvios Paisie de la Neamț; Sf. Mucenici și Mărturisitori: Gurie, Samona și Aviv. (Începutul Postului Crăciunului).

16/29 S Sf. Apostol și Evanghelist Matei.

17/30 D Sf. Grigorie Taumaturgul, Episcopul Neocezareei; Cuv. Lazăr Zugravul și Zaharia.

18/1 L Sf. Mare Mucenic Platon; Sf. Mc. Romano și Zahei.

19/2 Mț Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mucenic Varlaam.

20/3 M †)Înainteprăznuirea Intrării în Biserica a Maicii Domnului; †) Sf. Grigorie Decapolitul; Sf. Mucenic Dasie; Sf. Ierarh Proclu.

21/4 J †)Intrarea în Biserica a Maicii Domnului.

22/5 V Sf. Apostoli: Filimon, Arhip și Onisim; Sf. Muceniță Cecilia.

23/6 S †)Cuviosul Antonie de la Iezeru-Vâlcea; Sf. Ierarh Amfilohie.

24/7 D Sf. Sfințit Mucenic Clement, Episcopul Romei și Petru, Episcopul Alexandriei.

25/8 L Sf. Mare Muceniță Ecaterina; Sf. Mare Mucenic Mercurie. Odovania Praznicului Intrării în Biserica a Maicii Domnului.

26/9 Mț Cuvioșii: Alipie Stălpnicul, Nicon și Stelian Paflagonul.

27/10 M Sf. Mare Mucenic Iacob Persul; Cuvioșii: Natanail și Pinufrie.

28/11 J Sf. Cuv. Mucenic Ștefan cel Nou; Sf. Mucenic Irinarh.

29/12 V Sf. Mucenici: Paramon, Filumen și Valerin.

30/13 S †)Sf. Apostol Andrei cel întâi chemat - ocrotitorul României; Sf. Frumentie, Episcopul Indiei.

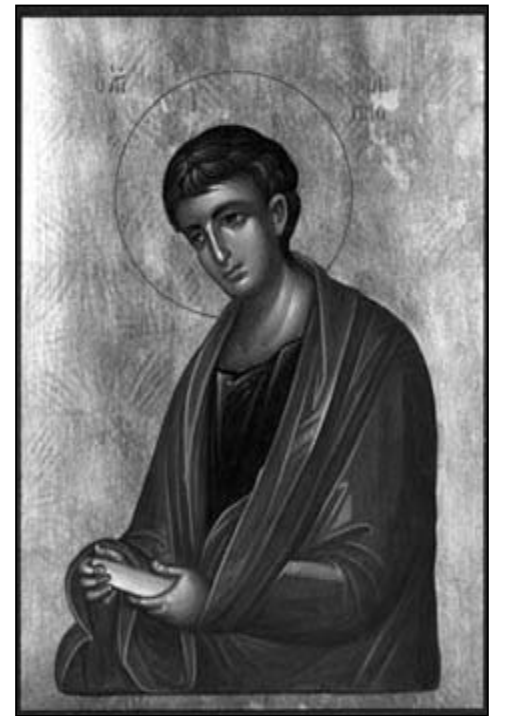
Sfântul Apostol Filip

14/27 noiembrie

Acest apostol era din Betsaida Galileii, împreună-cetățean cu Andrei și cu Petru apostolii, și multă înțelepciune avea acest dumnezeiesc apostol, îndeletnicindu-se cu cărțile proorocilor și fecierele în toată viața sa cunoscându-se; pe acesta aflându-l Domnul după botezul său în Galileea, l-a chemat ca să-i urmeze Lui. Iar el, întâlnind pe Natanael, i-a zis: "Am aflat pe Cel despre Care a scris Moise în Lege și prooroci, pe Iisus, fiul lui Iosif cel din Nazaret". Și alte încă multe ziceri se afla în sfânta Evanghelie arătătoare pentru acest apostol. Deci acesta, luând după sorți pământul Asiei, avea pe Apostolul Vartolomeu următor lui și ajutor la propovăduirea Evangheliei. Mai avea încă și pe sora sa cea după trup, Mariamni, care urma și le slujea lor. Deci trecând apostolii aceștia prin cetățile Lidiei și Misiei și propovăduind în ele Evanghelia lui Hristos, multe încercări și necazuri au suferit de la cei necredincioși, fiind bătuți, zdrobiți cu toiegele, prin închisori închiși

și cu pietre împrășcați.

După aceea a aflat pe iubitul ucenic și de Dumnezeu cuvântătorul Ioan, care propovăduia pe Hristos în Asia. În aceeași vreme și femeia lui Nicanor proconsulul a crezut în Hristos. Deci mergând dumnezeiescul Filip la Ierapoli, acolo a fost târât pe pământ de elini, prin mijlocul ulițelor cetății; după aceasta sfredelindu-i-se gleznele picioarelor, a fost pironit pe un lemn cu capul în jos, și așa făcând rugăciune, și-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu. Îndată ce și-a dat duhul sfântul apostol, pământul s-a înfricoșat ca și când ar fi fost însuflețit, și a scos înfricoșător glas și geamăt, și s-a despicat și a înghițit pe mulți din cei necredincioși. Iar ceilalți temându-se au îngenunchiat la dumnezeiescul Vartolomeu și la Sfânta Mariamni, care erau spânzurați. Și dezlegându-i pe ei de pe lemn, au venit la adevărata credință a lui Hristos; iar moaștele apostolului le-au îngropat. Sfântul Vartolomeu așezând pe Stahie episcop în Bizanț, a ieșit și s-a dus împreună cu Mariamni în Licaonia.

Pomenirea celui dintre sfinți, Părintele nostru Ioan Gură de Aur

Acest mare și vestit luminator dascăl al lumii a fost din marea cetate Antiohia, din părinți credincioși ortodocși amândoi; tatăl lui era Secund Stratilatul și maică-sa Antuza. Chiar de la începutul vieții sale, a avut mare dragoste pentru știința cuvintelor și cu nevoița ce puse la învățură și cu ascuțirea firii ce avea, a învățat toată învățătura elinească, făcându-se ucenic lui Libanie și Andragatie, sofiștilor din Antiohia, iar după aceea al celor ce se aflau în Atena. Și deprinzând toată înțelepciunea elinească și creștineștile Scripturi, la a căror săvârșire a cunoștinței ajungând și împodobindu-și viața cu curăție a fost înălțat la rânduiala de cleric de Sfântul Meletie, patriarhul Antiohiei, iar de Flavian a fost făcut diacon

și preot. A alcătuit foarte multe cuvinte de învățură sfātuitoare pentru pocăință și pentru buna podoabă a obiceiurilor omenești, tâlcuind toată dumnezeiasca Scriptură. Deci întâmplându-se a părăsi viața aceasta Nectarie patriarhul Constantinopolului, a fost chemat Ioan de la Antiohia, cu votul episcopilor și cu porunca împăratului Arcadie, și a fost făcut patriarh al Constantinopolului, primind canonicește hirotonia. Deci mai mult a sporit întru nevoița tâlcuirii dumnezeieștilor Scripturi și la dascălia întrebărilor, prin care pe mulți a atras la cunoștința dumnezeiască și la pocăință. Și atâta s-a dat spre nevoița și răbdare, încât mâncarea lui era numai puțină zeamă de orz; și dormea puțin, însă nu pe pat, ci stând și ținându-se de niște

funii. Iar de se muia vreodată de somn, atunci ședea; așa încât în prisosirea iubirii de oameni, a fost pildă și altora mulți. Pentru aceasta și în cuvintele sale învăța pe creștini ca să se dea cu totul spre această faptă bună și să se lase de lăcomie. Pentru care s-a și certat întâi cu Eudoxia împărăteasa, care s-a și făcut vrăjmașă, că aceea luase cu răpire o vie a unei văduve sărace ce se numea Calitropia, care striga cerând ce era al ei. Iar sfântul sfātuia pe împărăteasă să nu țină lucrul străin în silă. Și nevrând să-i asculte cuvintele, sfântul o muștra, și cu pilda Izabelei o vădea.

Iar ea s-a făcut cu totul fiară ținând cu tărie via. Și a fost sfântul alungat din scaun întâi de dânsa și în al doilea rând prin mijlocul episcopilor, care se purtau mai mult silnicește

decât creștinește. După aceea s-a întors iarăși la scaunul său. Și în cele din urmă, sfântul a fost izgonit la Cucuzo al Armeniei și, petrecând multe scârbe, și-a dat cinstitul său suflet lui Dumnezeu.

Precum se vede la istoria lui, după scoaterea lui din scaun și după izgonire, cei ce fuseseră îndemnători spre aceasta, căzând în multe feluri de boli, rea moarte au luat. Pătimind aceasta întâi Eudoxia, căci a fost ea întâi întru fărâdelege și a fost pricina pierzării episcopilor. Și zic că după moartea ei, spre semnul strămbătății ce a făcut Hrisostomului, mormântul în care era îngropată a tremurat treizeci și doi de ani. Iar dacă s-au adus sfintele moaște ale Hrisostomului și s-au pus acolo unde și acum se află, a încetat acel cutremur.

Canonizarea locală a Sfântului Dionisie Exiguul

Catedrala arhiepiscopală „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Constanța a găzduit pe 2 noiembrie 2008, momentul festiv al proclamării locale a canonizării Sfântului Dionisie Exiguul, cel Smerit, părintele erei creștine și al dreptului bisericesc.

Evenimentul a avut loc în cadrul Sfintei Liturghii săvârșite de către șapte ierarhi, în fruntea cărora s-a aflat Înaltpreasfințitul Irineu, Mitropolitul Olteniei, delegat al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, alături de care s-au aflat și aproximativ 3.000 de credincioși.

După Sfânta Evanghelie, Preasfințitul Casian, Episcopul Dunării de Jos, a citit tomosul de canonizare a noului sfânt român,

Dionisie Exiguul, iar apoi Înaltpreasfințitul Irineu, Mitropolitul Olteniei, a dat citire mesajului Întâistătătorului Bisericii noastre.

La sfârșitul slujbei a avut loc lansarea albumelor „Catedrala arhiepiscopală «Sfinții Apostoli Petru și Pavel» - 125 de ani de la punerea pietrei de temelie” și „Revenirea Dobrogei la patria mamă - omagiu la 130 de ani”.

Proclamarea acestui nou sfânt este încă o confirmare a faptului că Dobrogea, ca pământ apostolic, binecuvântat de Dumnezeu, a plămădit sfinți și personalități ale culturii teologice printre care s-au evidențiat Sfântul Ioan Casian, Cuviosul Gherman, ierarhii tomitani care au participat la unele sinoade ecumenice, și mulți alții. Sfântul Dionisie

Exiguul este un element de legătură între Răsărit și Apus, un model de comuniune și comunicare, prin faptul că el a tradus cultura greacă în limba latină. Este un răspânditor de învățură evanghelică în lumea apuseană, și pentru noi este o bucurie și o onoare să fim binecuvântați cu asemenea daruri de la Dumnezeu.

Canonizarea Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul, cu data de prăznuire la 1 septembrie, a fost hotărâtă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ședința din 8-9 iulie 2008, iar proclamarea solemnă a canonizării sale a avut loc pe 26 octombrie a.c., la Catedrala patriarhală, alături de Sfântul Iachint de Vicina, mitropolitul Țării Românești, și Sfântul Voievod Neagoe Basarab.

SCURTĂ INCURSIUNE ISTORICĂ ÎN CONFLICTUL RUSO-GEORGIAN

Întâmplător sau nu, anii în care Georgia a luat decizii vizând, ieșirea de sub sfera de influență a Rusiei au fost marcați fie de conflicte cu Osetia de Sud sau cu Abhazia și Adjaria, fie de conflicte politice. La summitul NATO din România a fost luată în discuție și aderarea Georgiei, în timp ce aderarea la Uniunea Europeană este privită de autoritățile georgiene ca o prioritate. Aparent fără nici o legătură, luna august a fost marcată de lupte violente în Osetia de Sud, regiune care depune un efort deosebit pentru a obține, după modelul Kosovo, recunoaștere internațională a independenței. O cerere în acet sens a fost trimisă, pe 4 martie 2008, către NATO, ONU, Uniunea Europeană și către marile state ale lumii, marcând o nouă etapă într-o luptă care, spre deosebire de „precedentul Kosovo”, nu are un substrat religios, purtându-se între frații creștini ortodocși.

Munții Caucaz, deveniți „butoiul de pulbere” al Europei, țin încătușată pe crestele lor pacea, ca pe un Prometeu neputincios. Și nu este întâmplătoare analogia, deoarece legenda privitoare la titanul din mitologia greacă își are originea chiar în regiunea caucaziană, unde eroul era numit Amirani. De asemenea, Aetes, cel cărui îi aparținea lăna de aur, căutată de argonauți, era conducătorul regatului Colchis, unul dintre precursorii teritoriali ai Georgiei. Și denumirea oficială a statului își are rădăcinile în mitologia păgână: Sakartvelo (patria kartvelilor), de la zeul Kartlos, considerat „părintele georgienilor”. Cu toate acestea, țara caucaziană este cunoscută ca având o deosebită tradiție creștin ortodoxă. Numele ei se pare că provine, în ciuda aparențelor, dintr-un vechi cuvânt persan, însă locuitorii Georgiei se mândresc cu faptul că ocrotitorul patriei lor este Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, reprezentat și pe stema oficială, străjuit de doi lei. Dedesubt, pe stemă, sunt scrise cuvintele „Puterea este în unitate”, a căror semnificație se adâncește astăzi, când pe teritoriul georgian se află trei regiuni separatiste distincte: Adjaria, Abhazia și Osetia de Sud.

Sfânta Nina – „luminătoarea Georgiei”

Începuturile creștinismului în Georgia sunt identificate de tradiția locală cu perioada propovăduirii Sfântului Apostol Andrei. Tot conform tradiției georgiene, pe teritoriul țării au mai propovăduit: Sfântul Apostol Simon (care a și fost înmormântat în satul Anakopia), Sfântul Apostol Matei (în mormântat în satul Gonja), Sfinții Apostoli Bartolomeu și Tadeu. În secolul al IV-lea însă, zona caucaziană se afla tot sub influența păgânismului.

Providențială a fost activitatea Sfintei Nina, numită „cea întocmai cu Apostolii, luminătoarea Georgiei”. Aceasta era originară din Capadochia și înrudită, se pare, cu Sfântul Mare Mucenic Gheorghe. Rugăciunile ei fierbinți către Dumnezeu i-au dat puterea vindecărilor miraculoase, iar cuvintele izvorâte din credința ei deosebită i-au călăuzit spre adevăr și pe conducătorii păgâni ai vremii. Astfel, în anul 327, regele Mirian al III-lea a declarat creștinismul religie de stat, Iberia (Ivria), una dintre entitățile teritoriale georgiene, devenind al doilea stat creștin din lume, după Armenia. Sfânta Nina este considerată și ea protectoare a pământului georgian.

Moștele sale sunt păstrate la mănăstirea „Sfântul Gheorghe” din Bodbe, celebru loc de pelerinaj pentru creștinii din Caucaz. Apropierea sfintei de mucenicul purtător de biruință constă, așadar, nu doar în înrudirea lor după trup, ci și în recunoștința pe care le-o poartă georgienii pentru rugăciunile lor ocrotitoare. Mai mult, pe steagul Georgiei apar cinci cruce numite „Ale Sfântului Gheorghe” (cu brațele orizontale mai lungi decât cele verticale), în timp ce un deosebit simbol al creștinismului, păstrat cu venerație de Biserica Georgiană, este „crucea Sfintei Nina” (cu brațele orizontale ușor coborâte).

Creștini cu orice preț

Cel mai vechi exemplu de scriere georgiană, datând din anul 430, a fost descoperit într-o biserică din Betleem. De altfel, experții consideră că în Georgia a fost introdusă o formă de alfabet (asomtavruli), pentru a ușura accesul populației la textele sfinte. Dorința conducătorilor din Caucaz de a sprijini propovăduirea și păstrarea Ortodoxiei a fost benefică nu doar pentru supușii lor, ci și pentru locuitorii altor state creștine. Entitățile teritoriale georgiene, în special regatul ivorian, au împiedicat accesul zoroastrismului persan în Europa. Astfel, regele Vahtang I Gorgasali (446-522), artizanul autocefaliei Patriarhiei Ortodoxe Georgiene, în ciuda alianței cu familia imperială bizantină, nu a

fost sprijinit de aceasta în lupta împotriva persilor, fiind obligat să încheie o pace grea, după doi ani de distrugeri și jefuiri. Atunci când învingătorii i-au cerut, însă, a refuzat să pornească la luptă împotriva Bizanțului creștin. Drept urmare, regatul său a fost din nou atacat de oștile păgâne și, după o rezistență eroică la graniță, în fruntea armatei sale puțin numeroase, monarhul a fost prins și executat.

Botezul regelui Mirian

De-a lungul istoriei, Georgia a avut adesea de suferit din cauza popoarelor invadatoare, dar a păstrat neatinsă o comoară care nu i-a putut fi răpită: creștinismul. Entitățile statale georgiene au avut puține șanse de a se uni, măcinate de luptele cu persii, turcii și mongolii. Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, ele au fost înglobate în Imperiul Rus. Aproape paisprezece secole de autocefalie au fost curmate, în 1811, de noua ocupație, care a decis subordonarea Patriarhiei Georgiene Patriarhiei Ortodoxe a Rusiei. Georgia și-a recăpătat pentru prea puțin timp independența în 1918, ca urmare a tulburărilor produse de revoluția bolșevică.

Cine sunt osetinii?

Osetinii sunt un popor atipic, chiar și pentru zona caucaziană. Proveniți din tribul sarmat al alanilor, originari din zona Iranului, s-au stabilit în sudul râului Don din Rusia de astăzi. Documentele secolului al VIII-lea d. Hr. amintesc un regat al alanilor, care se întindea de la Don până la Munții Caucaz, puternic și bogat, deoarece pe teritoriul său trecea vestitul Drum al Mătăsii. În timpul năvălirii mongole, regatul alan a fost zdrobit de hoardele invadatoare, o parte dintre locuitorii săi fiind forțați să se refugieze în munți. Aceștia și-au păstrat până astăzi limba și, în mare măsură, obiceiurile, cu o excepție: convertirea lor la creștinism de către populația nativă (georgiană). Au fost formate trei provincii distincte: Digor, Iron, (ambele făcând parte, astăzi, din Osetia de Nord, sub stăpânire rusească din 1767) și Tuallag (Osetia de Sud, anexată de Rusia, împreună cu partea rămasă neocupată din teritoriul Georgiei, în 1811).

Conform unui raport întocmit de „The Permanent Committee on Geographical Names” al Coroanei Britanice, dat publicității în ianuarie 2007, oșetii au suferit mai puțin decât vecinii lor în perioada țaristă și în cea bolșevică, demonstrând și cea mai mare obediență față de ocupanții ruși dintre popoarele caucaziene.

Stindardul revoluției bolșevice a fost purtat în Georgia chiar de oșetii, începând cu anul 1918. Luptele dintre aceștia și georgieni, soldate cu mii de victime, au luat sfârșit odată cu ocuparea capitalei Tbilisi de către Armata Roșie și înglobarea Georgiei în Uniunea Sovietică. În aprilie 1922, nou-instalatul guvern bolșevic georgian a răsplătit Osetia de Sud pentru sprigină, acordându-i statutul de regiune (entitate subnațională autonomă). A urmat o perioadă de pace, până în anul 1980, când au reapărut tensiunile, în urma cererilor repetate de autonomie largită ale autorităților osete.

Procedee sectare pentru recrutarea de noi adepti

Când vorbim de mijloace și metode prozeliste ne referim la încercări de tot felul pentru atragerea nu numai a credincioșilor ortodocși la alte culte neoprotestante, dar și la secte. Trebuie cunoscute metodele acestora, fiindcă prozelitismul intens sectar tulbură și ecumenismul local, climatul de respect și responsabilitate între culte recunoscut la noi. Mai jos vă propunem câteva procedee de care se folosesc sectarii pentru câștigarea mai multor adepti.

1. Vestea timpului „înnoirii”. Toți sectarii înțeleg prin înnoiri renunțarea la tot ceea ce este tradițional, deci dezrădăcinarea credincioșilor, ruperea de obiceiurile și datinile strămoșești. Mai mult, „aduc în sprijinul acestei idei și texte biblice:”... vine ceasul când nu vă veți închina tatălui nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim...” (Ioan 4,21)

2. Iscoditorii, cercetași!, ispitorii de ocazie, vestitorii adventului etc., acești „frați” sunt trimiși în parohii sau chiar la biserici să vadă cum decurge slujba, în ce condiții se adună credincioșii acolo, cum săvârșeste preotul slujbele, cum predică, ce înfățișare are, dacă există în parohie grupări separatiste sau anarhice.

3. „Predicatorii” - prozeliti ambulanti sau ocazionali. După încercările arătate mai sus, dacă s-au ivit cazuri de ascultători și creduli, sunt trimiși „predicatorii” formați pentru a arăta „calea Domnului”, fără a-și divulga confesiunea sau secta. Dacă adeptul dă dovadă de „ascultare” atunci este inițiat și dacă progresează i se indica locul unde trebuie să se prezinte pentru ca „frații” să-l primească și să-l facă „ales” al Domnului.

4. „Catehizarea” propriu-zisă. Dacă, prin întâlnirea cu „predicatorul” ambulant, s-a putut capta bunăvoința individului, sau a unui grup de creduli, prin textele biblice derutante cu interpretări ad-hoc, pline de noutăți, „alesul” a intrat deja în faza curiosului și începe metoda catehizării. Este vorba de o inițiere în textele ale Bibliei pentru a-și justifica „întâlnirea” cu Domnul. De acum „alesul” devine sigur și plin de sine, poate deveni și el, ca unul dintre frați, „cunoscător” a toate. Este dezbrăcat de ideile vechi, iar obiectivul, preotul parohiei din care a făcut parte, este prezentat ca un instrument al satanei, un exponent al exploatării care ia taxe la botez, la înmormântare... Pe acela nu-l mai interesează „poruncile” Domnului, ci poruncile și sfaturile oamenilor. Iată de ce acum nu mai este nevoie de biserică, de cruce, de icoane, de spovedanie și chiar de preot, pentru că „noi suntem preoția aleasă, neam sfânt...” (1 Petru 2,5) și fugim de preoți păcătoși și de arhierii fățarnici care au ucis pe Hristos! Trecându-l prin aceste faze, „alesul” cere să fie și el „frate” în Domnul.

5. Jurământul față de sectă. Aceasta este faza culminantă și mijlocul de a-l înfricoșa și a-l lipsi de voință personală. Credulul, care a acceptat treptat calea greșită, se leagă prin jurământ că va asculta de sectă, în caz contrar, „frații” nu mai răspund de viața lui. Unele secte practică cultul uciderii în cazuri de încălcare a noului jurământ.

6. Lărgirea „misiunii” sale. „Fratele” odată primit în sectă este obligat să încerce, să folosească aceleași metode și mijloace cu familia sa, cu rudele, cu prietenii, pentru a-i aduce pe „căile Domnului”. Pus în această situație, forțat de „frați” și căzut victimă propriei naivități, adeptul, în foarte multe situații, își părăsește familia, își abandonează rudele și meseria, nu-l mai interesează obligațiile sociale.

7. Alte mijloace prozelitiste: a) Folosirea diferitelor prilejuri: „Botezuri” noi, nunți, înmormântări pentru a ataca învățătura ortodoxă și persoana preotului; b) Oferirea de cărți, broșuri, ajutoare din străinătate în mod gratuit unor credincioși ortodocși curioși; c) Distracții „frățeste” pentru tineret. De asemenea, mișună propaganda sectantă prin centrele aglomerate rurale și urbane, în mijloacele de transport, în uzine și la fabrici, în stațiuni de tratament și odihnă, în spitale și în tot locul unde credincioșii ortodocși, necunoscuți ai dreptei credințe, cad ușor victime.

8. Căutarea legalității. Fiecare adept sectar, în perioada „căutării” căii Domnului, n-a fost informat că de fapt orice grupare sectară contravine legilor țării și moralei publice, de acum în sectă se consideră om liber. După ce a depus jurământul și s-a lepădat de tot ceea ce este religie „veche”, de tot ceea ce este creștinesc și românesc, i se aduce la cunoștință că nu are ce căuta la judecata „lumească”: la tribunal, în armată, în adunările „diavolești”, în școală, „alesul și sfântul” Domnului nu are patrie în această lume: poate și oricând să plece la „frații” din alte țări...

Acei „predicatori” de ocazie trebuie verificați: de unde vin, ce doresc, cine i-a trimis! Credinciosului adept, ajuns în stadiul „catehizării”, trebuie să i se facă o adevărată cercetare din partea enoriașilor sub conducerea preotului de a-l trezi la adevăr și realitate și a-l scoate din „buimăceală”. Dacă a ajuns în stare de jurământ, credincioșii trebuie să știe că de acum „fratele” este aproape pierdut și este necesară o muncă de prevenire pentru familie și prieteni, care vor fi puși în situația de a ajunge victime ale obscurantismului, fiindcă „prozelitismul” sectar nu are limită, este practica cea mai rentabilă a sectelor, grupărilor anarhice și organizațiilor religioase violente.

RELAȚIILE MITROPOLITULUI ANDREI ȘAGUNA CU IERARHII DIN ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI MOLDOVA ȘI CU EPISCOPUL HACMAN AL BUCOVINEI

UNESCO marchează în 2008 printre cele 67 aniversări la scară planetară, împlinirea a 200 de ani de la nașterea mitropolitului, omului de cultură și revoluționarului Andrei Șaguna. Girul dat de UNESCO, organizația mondială a educației, științei și culturii, acestei importante aniversări românești este proba cea mai elocventă că nimic nu este mai profund universal decât a lucra pentru propășirea spirituală, culturală, socială și politică a propriului neam și a patriei. Viața și opera mitropolitului Andrei Șaguna stă sub semnul unei personalități de dimensiuni europene prin formație, prin misiunea pastorală, prin ampla sa dedicare educării și culturalizării poporului român din Transilvania cât și prin participarea sa la mișcarea pașoptistă.¹

Personalitatea sa cu adevărat emblematică a luminat un sfert de veac Mitropolia Transilvaniei între 1848 și 1873, conferind acestui răstimp dimensiunile unei epoci rămase, până astăzi fără egal. Și asta nu numai prin faptul că atunci a fost reasezată Biserica Ortodoxă din Transilvania la rangul de mitropolie, cel care-l avusese cu mai bine de un veac și jumătate înainte, ci și prin faptul că a însoțit această împlinire majoră cu o pilduitoare organizare a vieții bisericești și a vieții de ansamblu a românilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, cărora le-a fost redată statura unei demnități recunoscute și respectate. Șaguna a știut să fie în același timp un bun român și un om deschis spre universal, static în credință și dinamic în misiune.² Întreaga sa operă a fost pusă în slujba emancipării culturale și sociale a poporului pe care l-a păstorit, fiind pentru românii transilvăneni ceea ce fusese doar cu puțin timp înainte Samuel von Brukenthal pentru comunitatea săsească: amândoi rămân în memoria europeană ca întemeietorii de instituții, personalități enciclopedice, deschise valorilor umaniste.

Sintagma „începător a toate” atribuită de Ioan Slavici impunătoarei personalități a Mitropolitului Andrei baron de Șaguna acoperă destinul omului providențial ce a lăsat urmașilor ctitorii de excepție demne de a fi pururi amintite. Intuiția, inteligența socială, nivelul elevat de cultură l-au susținut pe înaltul ierarh să-și elaboreze planuri mari, să le finalizeze, iar unele să rămână în fază de proiect: Biserica Catedrală, academia, universitatea.³

Poate că nici un ierarh din istoria bimilenară a Bisericii noastre nu s-a implicat într-o gamă atât de variată de probleme cum a făcut marele ierarh de la Sibiu. Și atunci, este explicabilă preocuparea constantă a istoricilor – români și străini – de a-i evidenția activitatea atât de bogată pusă în slujba Bisericii și neamului său. Este de ajuns să consemnăm câteva nume: episcopul Nicolae Popa al Caransebeșului, cel mai devotat „ucenic” al său, arhimandritul Ilarion Pușcariu, profesorii academicieni Nicolae Iorga și Ioan Lupaș, profesorul Ioan Matei, Ștefan Meteș, Gheorghe Tulbure, preotul Florea Mureșanu, profesorul Keith Hitchins, mitropolitul Antonie Plămădeală, unul din urmașii săi în scaun, profesorul Nicolae Bocșan de la Universitatea din Cluj-Napoca, cărturarii de origine aromână Aurel Papari și Iustin Tambozi de la Constanța etc. Este semnificativ faptul că profesorul american Keith Hitchins de la Universitatea statului Illinois, membru de onoare al Academiei Române, i-a consacrat mai multe studii, între care și o amplă monografie (tradusă și în limba română și tipărită la Editura Univers Enciclopedic în 1995) în care-l prezintă pe Andrei Șaguna drept „conducătorul național”

al românilor ardeleni.⁴

Momentul Șaguna în istoria Bisericii și în destinul Transilvaniei se înscrie ca un moment de răscruce. Activitatea lui e una de temelie. Pe o astfel de temelie se pot reface ziduri, se pot rectifica instituții, în pas cu vremea și cu cerințele ei, fără a se lua totul de la început. Așa tradițiile nu împiedică dezvoltarea, iar dezvoltarea care e în firea lumii nu omoară tradițiile. Starea de continuitate și cea de înnoire e o mergere firească înainte mână în mână. În cazul nostru chiar dacă societatea e într-o continuă evoluție, ea rămâne așezată pe permanențe care dau unitate unui neam și istoriei sale. Șaguna a dat consistență și o nouă conștiință la tot ceea ce trebuia scos din rutină și trezit din somnul care uneori exprimă oboseli născute din suferințe și din prea multă așteptare. Șaguna a fost un dangăt de clopot uriaș care a trezit din amorțire conștiințe și destine, a redat speranțe și vigoare, a pus plugul în brazdă și a desțelenit ceea ce amenința să devină loc pustiu.⁵

Om al Bisericii, dar și om cu deosebite calități politice – indispensabile într-o vreme în care, fără acestea, nu se putea face față abuzurilor Puterii – Șaguna a știut să citească în semnele timpului, în evenimente și împrejurări, și să tragă pentru poporul său foloasele până la limita posibilului. Cutezător al înnoirilor a înființat instituții noi, românești, a imaginat forme de activități publice, adesea în spiritul vremii, dar și împotriva ei, din perspectiva pe care le anticipa cu deosebit spirit diplomatic. A știut să profite de slăbirea Imperiului, când a fost cazul, și să-i dea impresia că îl susține când era evident că nu se putea altfel.

În 1859 Austria pierde Lombardia în războiul cu Franța și Italia și trebuie să facă față unui deficit bugetar de 280 de milioane de florini. În aceste condiții, participând la lucrările Senatului, Șaguna a știut să profite de evenimente. Și-a dat mâna cu ANDREI MOCIONI, care reprezenta pe românii din Banat și cu baronul NICOLAE PETRINA din Bucovina. Erau ca și el macedo-români. Se cerea trecerea la guvernare constituțională și națiunile componente ale Imperiului cereau drepturi. Șaguna s-a opus atitudinii lui Gh. Majlath, afirmând identitatea românilor ca națiune.⁶

În timpul păstoririi sale Șaguna a încercat să stea în legătură cu ierarhii Bisericii Române de peste munți. Scaunul mitropolitan al Ungrovlahiei era ocupat de Nifon (8 oct. 1850- 5 mai 1875), iar în scaunele eparhiilor sufragane erau: la Râmnic – Calinic (1850-1867); la Buzău – Filotei (1850-1859), Dionisie Romano (1859-1864; 1865-1873); la Argeș – Climent (1850-1862), Neofit Scriban (1862-1865), Ghenadie Țeposu (1865-1868), Neofit Scriban – a doua oară (1868-1873). Scaunul mitropolitan al Moldovei era ocupat de Sofronie Miclescu (1851-1860) și Calinic Miclescu (1863-1875), iar în scaunul eparhiilor sufragane erau: la Roman, Athanasie Stoenscu (1865-1868), la Huși, Meletie Istrate (1851-1857), la Dunărea de Jos, Filaret Scriban.

Nu era un om cu orizonturi înguste și împins de un provincialism strâmt, ci sufletul său larg și minte-i cuprinzătoare știa să îmbrățișeze cu interes părintesc și cauza Bisericii Române de peste munți, ca și pe a celei din Bucovina, păstorită de Eugenie (Evghenie) Hacman (1835-1873). Din corespondențele ce s-au păstrat se vede că relațiile ce cultiva cu arhierii români de dincolo de munți, erau mai ales de interes cultural, științific și uneori filantropic, anunțând acestora apariția cărților sale Bisericești și stăruind pentru răspândirea lor, sau rugându-i să facă colecte pentru zidirea bisericii catedrale din Sibiu.⁷ Chiar și în timpul „absolutismului” cu toate neînlesnirile ce se află pe atunci în privința comunicației de la unii la alții, mai ales neînlesniri și piedici de ordin politic, Șaguna e în continuă corespondență, când cu mitropolitul Ungrovlahiei Nifon, care nu pare a fi înțeles pe deplin planurile lui Șaguna⁸, când cu mitropolitul Moldovei, Sofronie, care la 1858 îi scrie aprobând pășirea lui energetică contra lui Eliade Rădulescu și mai des cu episcopul Calinic al Râmnicului (1854,1856,1865)⁹, cu frații Filaret și Neofit Scriban¹⁰, cu Filotei și Dionisie de la Buzău.¹¹

Viața bisericească destul de zbuciumată a Principatelor Unite, de sub domnia lui Cuza, îl interesa de aproape și fluctuațiile ei le urmărea cu părintească luare – aminte, uneori chiar și cu pricepere mai adâncă decât era a celor chemați să poarte acolo căma bisericească și dintre care nu toți s-au dovedit a fi fost la înălțimea chemării lor arhiericești.

În Telegraful Român se discută cu interes problema secularizării mănăstirilor din România, reproducându-se¹² articolul festiv ce s-a scris cu acest prilej în „Buciumul” și alte voci jurnalistice asupra acestei probleme.¹³ Cu situația din Biserica României se ocupa Telegraful ... din anul 1865 într-un articol foarte interesant scris de însuși Șaguna.¹⁴

Neofit Scriban adresase atunci lui Șaguna „o epistolă mai lungă” (4 iulie 1865), zugrăvind-i starea cea tristă în care a ajuns Biserica din Țara Românească și rugându-l să ia în apărare drepturile Bisericii.¹⁵ Șaguna a luat o atitudine curajoasă, a scris un articol prin care condamnă guvernul Țării fiindcă nu respectă autonomia bisericii și că în locul obiceiului străvechi de a se alege episcopi a început a-i numi ca pe niște simpli funcționari. Toate guvernele trebuie să respecte constituția bisericească – scria Șaguna. Neofit Scriban, nevoind ca să primească în mod anticanonice episcopia Argeșului, a fost învinuit că este muscal. Dar „va veni timpul – proorocea Șaguna – și acela nu poate fi departe, când se va recunoaște că părintele episcop Scriban Neofit n-a putut primi denumirea sa de episcop, nici ca un bărbat învățat bisericesc, nici ca român și cive cult al României libere; va veni timpul și acesta nu va fi departe, când în România se va nimici legea cea nouă, pentru că este soră bună a legilor muscălești, prin care biserica este pusă în Rusia în cătușele unui regim absolutist; și dacă aceasta a mea prooroceie nu s-ar împlini, atunci fără îndoială și desigur se va împlini proorocea mea a doua: că România liberă se va stinge curând și va răsări pe ruinele ei o Românie absolutistă.¹⁶ Peste ani, prin „Legea organică” s-a împlinit cea dintâi dintre prooroceirile lui Șaguna.

Privitor la românii din Bucovina și la biserica lor, aflăm de asemenea multe corespondențe¹⁷, știri și articole în coloanele „Telegrafului”, mai ales după 1860, când episcopul Hacman „după restrânsa-i pricepere”¹⁸ își schimbase cu totul vederile exprimate într-o scrisoare din 6 iulie 1849.¹⁹

Șaguna prevestește bucovinenilor că dacă vor persista pe calea apucată de Hacman, biserica română a Bucovinei „în loc să iasă din starea abnormă de până acum, tot mai afund se încurcă într-o stare și mai abnormă și fără hrană inamicilor ortodoxiei noastre, care se bucură de abnormitatea ce vine din partea ierarhică”.²⁰ Atitudinea servilă a episcopului Hacman în fața autorităților devenea tot mai evidentă, iar în Congresul din Carloviț, 2/14 septembrie 1864, a prezentat o kilometră și aniostă motivare a părerilor sale canonice, acuzând pe Șaguna că ar ținti înființarea unei Daco-Românie.²¹ Dar purtarea lui Hacman și întreaga politică lui bisericească a fost mai târzie (1868) osândită de către Eudoxiu Hurmuzachi, chiar într-un discurs parlamentar.

Reluând câteva considerații exprimate de-a lungul celor două secole de când Șaguna a intrat în istorie sau 135 ani de când se odihnește în mausoleul de la Rășinari le consemnăm și-n acest cadru: Ioan Slavici l-a numit pe drept cuvânt pe Șaguna „Mesia ardelenilor”; Timotei Cipariu (unit) „Virtuțile acestui bărbat român ... nici inamicii nu i le-ar putea nega”. Ca și cum ar fi fost o stea a speranței românilor, precum steaua magilor, acestea s-au recunoscut încă de la începutul activității lui. De la Șaguna încoace, urarea de vârf care li se face Mitropoliților Transilvaniei este: „să fii ca Șaguna!”. Dar cine l-ar putea egala!

Pr. prof. dr. Nicolae Ardeleanul

Note

¹ Sergiu Nistor, *Mesaj adresat participanților la comemorarea mitropolitului Andrei Șaguna, Rășinari, duminică, 29 iunie 2008*, în *Telegraful Român (T.R.)*, an 156, nr. 25-28, Sibiu, 2008, p. 1

² Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Mesaj adresat participanților...*, în *T.R.*, an 156, Sibiu, 2008, nr. 25-28, p. 1

³ Elena Macavei, *Misionarismul cultural al Mitropolitului Andrei baron de Șaguna – operă de pedagogie socială*, în *Îndrumătorul bisericesc*, an 156, Sibiu, 2008, p. 168

⁴ Mircea Păcurariu, *Andrei Șaguna „Părintele Ardealului”*, în *Îndrumătorul bisericesc*, an 156, Sibiu, 2008, p. 123

⁵ Antonie Plămădeală, *De la Filotei al Buzăului, la Andrei Șaguna*, Sibiu, 1997, p. 206

⁶ Iustin Tambozi, *Andrei Șaguna, om politic*, în *Contact internațional*, vol. 9, Iași, 1993, p. 4

⁷ Ioan Lupaș, *Mitropolitul Andrei baron de Șaguna – Scriere comemorativă la serbarea centenară a nașterii lui*, Sibiu, 1909, p. 316

⁸ Nicolae Bocșan, Ioan Vasile Zeb, Gabriel Gărdan, Pavel Vesa, Bogdan Ivanov, *Andrei Șaguna, Corespondență I/I*, Cluj-Napoca, 2005, p. 284-289

⁹ *Ibidem*, p. 254-276

¹⁰ *Ibidem*, p. 239,277,278

¹¹ *Ibidem*, p. 230-237

¹² *Telegraful Român*, 1863, nr. 114

¹³ I. Lupaș, *op. cit.*, p. 318

¹⁴ *Telegraful Român*, 1865, nr. 53

¹⁵ I. Lupaș, *op. cit.*, p. 318

¹⁶ *Ibidem*, p. 318-319

¹⁷ Nicolae Bocșan..., *op. cit.*, p. 291-313

¹⁸ I. Lupaș, *op. cit.*, p. 319

¹⁹ *Ibidem*

²⁰ *Telegraful Român*, nr. 8; 1864, nr. 73

²¹ I. Lupaș, *op. cit.*, p. 322

NELINIȘTIT ESTE SUFLETUL NOSTRU PÂNĂ NU SE ÎNTOARCE IARĂȘI LA TINE, DOAMNE

LECTII DE CATEHIZARE

Lecția 40

“PUTEREA SFINȚITOARE”

SFÂNTA TAINĂ A NUNȚII, SAU CUNUNIA

Preliminarii

Nunta, Cununia, Căsătoria este Taina prin care un bărbat și o femeie care s-au hotărât în mod liber să trăiască împreună întreagă lor viață, în scopul de a se ajuta reciproc, a naște și crește copii și a se feri de desfrânare, primesc, prin rugăciunile preotului, harul divin care sfințește legătura lor și îi ajută la împlinirea scopului lor.

Baza juridică a Cununii se află în Sf. Scriptură. Încă în rai fiind omul Dumnezeu a zis: „Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (*Facerea 2,1*). Prin participarea Sa la nunta din Cana Galileei și prin săvârșirea celei dintâi minuni la aceasta nuntă, Mântuitorul a arătat că acordă o cinste și prețuire deosebită căsătoriei. După cum spune Fericitul Augustin: „Hristos a întărit la Cana ceea ce Dumnezeu a instituit în rai”.

Nunta din Cana Galileei

În prezent canoniștii acceptă definiția juridică a căsătoriei dată încă în sec. al III-lea de către jurisconsultul roman Herenius Modestinus care spunea: „Căsătoria este legătura bărbatului și a femeii prin însoțire pentru întreagă viață și pentru a-și împărtăși reciproc drepturile dumnezeiești și omenești (Nuptiae sunt conjunctio maris et feminae consortium omnis vitae, divini ac homani juris comunicatio)”.

Din această definiție rezultă că căsătoria se întemeiază pe legătura firească, stabilită prin înțelegere între bărbat și femeie (consensus facis nuptas - consensul celor doi face nunta), în scopul însoțirii lor pentru o viață întreagă și pentru a se face părtași la acele drepturi care au fost stabilite de voința umană și prin voința divină. Din aceeași definiție decurge că căsătoria este o legătură monogamă, fapt ce corespunde întru totul naturii umane, propagării vieții umane și rostului vieții omenești.

Încheierea căsătoriei între creștini se săvârșește prin administrarea Sf. Taine a Cununii.

Săvârșitorul

Săvârșitorul Sf. Taine a Cununii este preotul cu hirotonie validă, fără pedeapsă canonică, ce l-ar opri de la Săvârșirea Sfințelor Taine¹. Nu se obișnuiește ca Taina Cununii să fie administrată de către preoții care au adoptat călugăria, pentru că aceștia s-au lepădat de cele lumești. Episcopul fiind și el călugăr de asemenea nu se cuvine să administreze Taina Cununii, acest lucru fiind stipulat în Nomocanonul slav. În caz de necesitate preotul poate să-l cunune pe propriul fiu sau fiica².

Primitorii Sf. Taine a Cununii

Primitorii Sf. Taine a Cununii pot fi creștinii ortodocși de sex diferit și care nu sunt călugăriți.

Condițiile pentru administrarea Cununii

Dreptul bisericesc și legile statului prevăd anumite norme care trebuie respectate de cei care doresc să se cunune, norme ce pot fi împărțite în patru categorii:

- 1) religioase;
- 2) etice;
- 3) fizice;
- 4) sociale.

Condițiile religioase. Persoanele care doresc să primească Sf. Taină a Cununii trebuie să fie creștine, să aibă botezul valid, să aibă calitatea de membri ai Bisericii cu toate drepturile ce le revin, să nu fie anterior căsătorite bisericește sau civil, să nu fie rude spirituale, bărbații să nu fie hirotoniți în una din treptele ierarhiei de instituție divină (Canonul 26 Ap., 6, al Sinodului VI Ec.), să nu fi dat jurământul fecioriei, să nu fie călugăriți.

O problema care rezultă din condițiile religioase este cea a căsătoriilor mixte, când unul dintre soți este ortodox, iar celălalt eterodox.

Dacă pe timpuri juristul păgân Modestinus declara că „căsătoria este ... împărtășirea de drepturile dumnezeiești”, atunci cu atât mai firească este norma stabilită în Canonul 72 al Sinodului Trulan care interzice căsătoria creștinilor nu numai cu necreștinii, dar și cu ereticii.

Atitudinea negativă față de căsătoriile mixte

este caracteristică nu numai pentru Biserică, dar și pentru legile civile. Astfel, încă Constantin cel Mare a interzis căsătoria dintre creștini și iudei³.

Condițiile etice. Se referă, firește, la morală, de exemplu, persoanele ce doresc să se cunune să nu fie rude prin adopțiune sau înfiere în gradele în care e oprită căsătoria; fetele care se căsătoresc cu viitori preoți să fie de o conduită morală ireproșabilă și să fie fecioare⁴, să se afle în deplinătatea facultăților mintale, și să poată consimți în mod liber consensul pentru încheierea căsătoriei.

Condițiile fizice presupun sănătatea fizică și psihică a partenerului, deci să nu sufere de astfel de boli care ar primejdi sănătatea celuilalt soț sau a urmașilor lor; să fie de sex diferit; să aibă integritatea fizică pe care o reclama conviețuirea conjugală; să aibă vârsta stabilită ca majorat matrimonial, adică vârsta pe care o stabilesc legile de stat și cele bisericești pentru ca cineva să poată încheia căsătoria.

Să nu existe între ele înrudire fizică sau cuscrie în gradele interzise pentru Cununie și să fie prezenți la încheierea căsătoriei.

Să fi atins vârsta majoratului matrimonial. În Republica Moldova vârsta matrimonială minimă este de 18 ani pentru bărbați și de 16 ani pentru femei⁵.

Să nu-și fi schimbat artificial sexul (transsexuali)⁶.

Dintre condițiile sociale vom aminti următoarele: să fie cetățeni ai statului cu drepturi depline; să nu fie privați de libertate, să aibă aprobarea autorităților superioare sau a organelor competente, când este necesară o astfel de aprobare, fie sub raportul libertății sociale, fie sub acela al profesiei sau funcției (binecuvântarea arhierescă pentru candidatul la hirotonie), să încheie în prealabil căsătoria civilă și să prezinte dovada acesteia, să aibă dispense sau dezlegarea de cununia precedentă dacă este nevoie.

(va urma)

Note

¹ *Настольная книга священнослужителя*. Том. 4. Москва, 1983, p. 297.

² *Ibidem*, p. 297.

³ Botte D., *Recherche de Theologie ancienne et mediev*, XVI, 1949, pp.177-185.

⁴ *Novelle lui Iustinian* 6,1,3,22,42; *Pravila Mare, Glavele* 58, 61; Canonul 17, 18 Ap; Canonul 44, VI ec).

⁵ *Codul Familieie*, Art. 14.1

⁶ *Основы социальной концепции Русской Православной Церкви. Раздел XII. Проблемы биоэтики*, p.72.

BISERICA ARMEANĂ DIN IAȘI, RESFINȚITĂ DE CĂTRE PATRIARHUL SUPREM AL TUTUROR ARMENILOR

Biserica armeană „Sfânta Maria” din Iași a fost resfințită la 26 octombrie a.c., în prezența autorităților centrale, locale, dar și a credincioșilor de către Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Catolicos și Patriarh Suprem al Tuturor Armenilor.

Programul liturgic a început cu slujba de resfințire. Patriarhul Karekin al II-lea a ajuns la Biserica „Sfânta Maria” la ora 10:00 și a fost așteptat de preoți și diaconi la poarta vechii așezări-monument. După ce i-a binecuvântat pe cei prezenți, Sanctitatea Sa a început ritualul de resfințire a singurei biserici armenice din Iași.

După slujba de resfințire, a fost citit cuvântul de binecuvântare din partea Sanctității Sale, Catolicosul tuturor armenilor, Karekin al II-lea, iar apoi IPS Arhiepiscop al Armenilor din România și Bulgaria, Dirayr Mardikeyan, a primit un însemn al Bisericii Armeană, după care a adresat un cuvânt de învățătură.

Atât slujba de resfințire, cât și Sfânta Liturghie, care a fost oficiată de preotul-vicar dr. Hayazat Mardikeyan, au avut loc în limba armeană. Catolicosul Karekin al II-lea a oferit la finalul programului liturgic câte o cruciuliță tuturor celor care au asistat la cele două slujbe. „Cu voința lui Dumnezeu am venit astăzi aici pentru a împlini resfințirea bisericii «Sfânta Maria», care, de 600 de ani, la sfântul său altar emană credința atât pentru fii poporului armean, cât și pentru fiii poporului român. Și noi dăm slavă lui Dumnezeu că fiii noștri, cu puterea credinței, au putut să păstreze atâtea secole această biserică deschisă și strălucitoare. Astfel, iată, acum, această biserică își continuă apostolatul, propovăduirea printre credincioși. În această zi, noi vrem să aducem cuvântul nostru de apreciere și de recunoștință

pentru autoritățile statului român, pentru atitudinea lor ocrotitoare și ajutoare față de fiii neamului nostru armenesc, care sunt, în același timp, nobili cetățeni. Dumnezeu să apere și să protejeze Armenia și România, popoarele armeană și română, și să întărească relațiile seculare de dragoste și de credință”, a spus Sanctitatea Sa Catolicosul Karekin al II-lea, într-o declarație de presă făcută după ce a ieșit din Biserica Armeană „Sfânta Maria”.

Biserica armeană „Sfânta Maria”, construită în anul 1395, a fost reconstituită în ultimii doi ani cu bani primiți de la Guvernul României. Ministrul Economiei, Varujan Vosgianian, armean de origine, care a asistat ieri la cele două slujbe, a fost cel care s-a implicat activ în alocarea de fonduri pentru restaurarea lăcașului de cult al comunității armenice din Iași. Chiar dacă de 1.500 de ani nu există comuniune euharistică între Biserica Ortodoxă și cea Armeană, dialogul teologic, în ultima vreme foarte intens între cele două Biserici, caută să lămurească în ce măsură nefericita despărțire petrecută în secolul al V-lea n-a fost cauzată mai degrabă de unele probleme de limbaj teologic, decât de accepțiuni dogmatice diferite. Pe teritoriul țării noastre, armenii s-au așezat începând din secolele XI-XII, unde au găsit o atmosferă propice practicării îndeletnicirilor lor tradiționale, în condiții de toleranță religioasă. Armenii așezați în Transilvania încă din secolul al XI-lea s-au unit din punct de vedere religios cu Biserica Catholică. Prin Legea Cultelor din 1928, cultul armean a fost recunoscut de către Statul român ca făcând parte dintre bisericile istorice din țară.

În parlamentul Georgiei continuă discuțiile cu privire la declararea ortodoxiei ca religie de stat

În organul legislativ al Georgiei continuă discuțiile în jurul proiectului de lege, propus de Mișcarea Creștin Democrată din Georgia, cu privire la declararea Ortodoxiei ca religie oficială a statului.

Potrivit liderului mișcării, Gheorghe Targamadze, „factorul Bisericii Ortodoxe Georgiene a fost decisiv în război, iar recunoașterea poate fi considerată un fapt împlinit care are nevoie doar de instituționalizare”.

Anterior, Targamadze a menționat că declararea Ortodoxiei drept religie oficială a statului nu va trezi nemulțumiri din partea altor confesiuni și nu va crea nici un fel de instabilitate în țară, deoarece în primul capitol al legii se declară că toate drepturile minorităților religioase vor fi respectate.

Liderul Mișcării Creștin-democrate nu vede nici un pericol pentru independența Bisericii, deoarece drept exemplu a fost luat modelul grecesc, unde sunt delimitate clar funcțiile bisericii și statului.

Savant britanic persecutat pentru convingerile sale creaționiste

Profesorul Michael Reiss a fost nevoit să părăsească postul de director pentru învățământ al Academiei de Științe a Mării Britaniei din cauza convingerilor sale creaționiste

Anterior, savantul declarase că teoria creaționistă trebuie discutată

la orele de școală. Acesta a prezentat niște date potrivit cărora, 10 la sută din elevii britanici provin din familiile care împărtășesc teoria biblică a creației. În SUA, potrivit lui M. Reiss, aceștia reprezintă peste 40%.

Poziția biologului a trezit critici violente din partea colegilor săi.

„Societatea Regală Britanică consideră că creaționismul nu are nici un fundament științific și, respectiv, nu poate fi inclus în planul de învățământ”, se spune într-o declarație a Academiei de Științe.

Acum, savantul va fi nevoit să-și continue activitatea în calitate de simplu colaborator al Institutului de educație și învățământ.

Grecii - pe cale de dispariție la Constantinopol (Istanbul)

Comunitatea grecească din fostul Constantinopol este amenințată cu dispariție, afirmă mass-media turcești. În unele clase din școlile ortodoxe au ajuns să aibă în jur de șase elevi.

Numărul total al elevilor din școlile grecești este în prezent de 240 copii. În timp ce în anii '50 ai secolului trecut, această cifră era de 5000. Ian Demorsioğlu, directorul liceului „Zografion”, consideră că peste 10-15 ani, în instituțiile de învățământ grecești nu va rămâne nici un copil grec.

Școala unde cândva a învățat Patriarhul Constantinopolului Bartolomeu I, a avut în anul de învățământ 700. În acest an, la cursurile acesteia s-au înscris doar 53 de elevi, iar clasa 6-a are doar din patru elevi.

În același timp, în școlile de stat, fiecare clasă are peste 60 de elevi de diverse origini.

În momentul creării Republicii turce, minoritățile nemusulmane au obținut dreptul de a-și deschide propriile școli, în scopul protejării culturii sale naționale. În prezent, acestea sunt amenințate cu dispariția.

Stimați cititori, puteți vizita varianta electronică a publicației noastre pe adresa:

www.geocities.com/cortodox sau www.curierulortodox.info

ne puteți transmite mesajele și prin poșta electronică la următoarea adresă:

fustei_nicolae@yahoo.com

Papa de la Roma - Ororile antisemitismului nu trebuie să se repete

VATICAN, 10 noiembrie / Coresp. RIA Novosti. Papa de la Roma Benedict al XVI-lea consideră că prevenirea manifestărilor de antisemitism și discriminare în lume e posibilă doar prin educația tinerei generații în spiritul respectului reciproc.

În cadrul tradiționalei predici de duminică din piața Sf. Petru a Vaticanului, referindu-se la aniversarea a 70 de ani de la pogromurile evreiești în masă, care în istorie au denumirea de „Noaptea de cristal”, Pontiful a menționat că „simte durere pentru ceea ce s-a întâmplat atunci”.

„Noaptea de cristal” (noaptea vitrinelor sparte) - prima acțiune masivă, realizată cu suportul autorităților naziste, de violență fizică directă față de evrei pe teritoriul Reich-ului al treilea, s-a produs în noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1938. Ca rezultat, au fost asasinați 91 de evrei, sute au fost răniți și schilodiți, mii au fost înjosiți și insultați, circa 3,5 mii de persoane

au fost arestate și duse în lagăre de concentrare.

„Amintirea despre cele întâmplate trebuie să servească faptul, ca atare orori să nu se mai repete niciodată și la toate nivelele să fie luate măsuri pentru eradicarea oricăror manifestări de antisemitism și discriminare”, - a spus Papa, exprimând solidaritate lumii evreiești.

El a menționat că eradicarea acestor manifestări poate fi obținută prin educația tinerelor generații în spiritul respectului reciproc.

În timpul predicii de duminică Benedict al XVI-lea s-a referit de asemenea la situația complicată din Congo, unde la sfârșitul lunii august au fost reluate ciocnirile militare.

În acest context el a îndemnat comunitatea mondială la conlucrare pentru ca pe „acest pământ plin de suferință să se restabilească pacea”.

În Marea Britanie autobuzele vor face propagandă ateistă

Mesajele anti-religioase vor fi expuse pe 30 de autobuze londoneze timp de patru săptămâni, urmând ca perioada să fie prelungită în funcție de fondurile strânse.

„Campania de slogane alternative care va rula pe autobuzele londoneze va face oamenii să gândească - iar gândirea este motiv de ostracizare în religie”, consideră Richard Dawkins.

Richard Dawkins este un etolog britanic, teoretician evoluționist și scriitor științific, aflat în fruntea Catedrei pentru Popularizarea Științei Charles Simonyi din cadrul Universității Oxford.

El s-a afirmat în anul 1976, odată cu publicarea primei sale cărți, Gena egoistă (The Selfish Gene), care promova o concepție despre evoluție centrată pe genă, și a introdus în vocabular termenul de memă, contribuind astfel la întemeierea domeniului memeticii.

Prima biserică ortodoxă va fi dată în folosință în Qatar

În Qatar va fi dată în folosință, în 2009, prima biserică ortodoxă, închinată Sfinților Isaac Sirul și Marelui Mucenic Gheorghe. Parohia, dependentă canonic de Patriarhia Ierusalimului, a fost înființată în anul 2004. În ultimii trei ani aici s-au desfășurat mai multe acțiuni sociale, ore de cateheză și întâlniri spirituale. Qatar-ul are o populație de 1,5 milioane de locuitori dintre care aproximativ 70.000 sunt de creștini. Dintre acestia, 5.000 sunt credincioși ortodocși.

Stimați cititori! Nu uitați să vă abonați la „Curierul Ortodox” pe anul 2008

MATERIALELE PUBLICE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

curierul ortodox

Publicație
în limba română
Indice de abonare: 22034

Adresa redacției:
„Curierul Ortodox”. Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33; 77-24-44
<http://www.geocities.com/cortodox>

REDAȚIA

Dr. Nicolae FUȘTEI - redactor șef,
Prot. Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru TOLICO - redactor tehnic

Tipografia „Prag”
str. Spicului 94,
Chișinău
Tirajul: 1100
Comanda: 2251